

Tilsynserklæring for skoleåret 2018/2019 for Randers Realskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 731017	Skolens navn: Randers Realskole
----------------------	------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Kurt Ernst

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
01-10-2018	8.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
01-10-2018	10.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
01-10-2018	10.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
01-10-2018	8.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
14-11-2018	2.	Musik	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
14-11-2018	4.	Idræt	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
14-11-2018	1.	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
14-11-2018	2.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
14-11-2018	0 - 3. klasses trin	Aktivitetstimer	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
07-02-2019	5. kl.tr.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
07-02-2019	4. kl.tr.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
07-02-2019	6. kl.tr.	Naturfag	Naturfag	Kurt Ernst
07-02-2019	7. kl.tr.	Naturfag	Naturfag	Kurt Ernst

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Den 1. oktober, 2018 indledtes tilsynet for 2018/19 med et møde med skolelederen, der kunne fortælle om en fantastisk start på skoleåret, hvor der nu er 1215 elever - heraf 150 elever i seks 10.-klasser, som jeg senere

samme dag skulle besøge. Der havde lige været afholdt møder i skolekreds og repræsentantskab, hvor orienteringen om den nyerhvervede ejendom havde været hovedpunktet. Huset indrettes som såkaldt "faghus med plads til endnu mere passion" i undervisningen. Alle hovedfag får deres egne lokaler. Desuden skal der laves auditorie i den nye bygning og på skolens nuværende adresse. Det nye faghus forventes at kunne tages i brug fra starten af skoleåret 2019/20. Jeg fik et klart indtryk af, at relationerne og samarbejdet indenfor og på tværs af instanser (ledelse, bestyrelse, forældre-kreds m.fl.) og personalegrupperne (lærere, pædagoger, det øvrige personale) samt eleverne er fine/fint.

Derefter orienterede jeg om, hvilke fokuspunkter jeg havde for tilsynet i 2018/19. Mine iagttagelser/observationer vil være omtalt under de relevante punkter efterfølgende. Dernæst gennemgik jeg med udgangspunkt i min 3-års-plan/cyklus (kan ses på skolens hjemmeside), hvilke fagområder/klasse-trin jeg ville følge i skoleåret. Planen sikrer, at jeg får et godt grundlag for at vurdere skolens samlede undervisningsvirksomhed, og at jeg ikke overser (måske) mindre områder eller decideret forsømmer at komme "bredt rundt". Denne organisation af tilsynet er – mener jeg – ikke mindst nødvendig, når skolen er af en størrelse som Randers Realskoles.

Tilsynet den 14.11.18 koncentreredes omkring indskolingen (se nærmere under de tre fagområder). Desuden overværede jeg sammen med afdelingslederen for indskolingen de såkaldte "aktivitetstimer". Afdelingslederen beskrev aktiviteterne, mens vi så eleverne "in action". Aktivitetstimerne er for 0.-3. klasse-trin (herunder SFO'en) og er altid placeret i 5. lektion. Her er fokus på bevægelse, trivsel og læring. Kort fortalt supplerer aktiviteterne den faglige undervisning - giver den et boost, kunne man sige, samtidig med at eleverne får noget motion. Afdelingslederen betonede også timernes betydning ift. sammenhæng og samarbejde med SFO'en og pædagogerne. Desuden omtalte afdelingslederen den såkaldte "sociale læseplan": Hvad kan hver enkelt elev bidrage med for at fremme den gode trivsel, som der bestandig er fokus på - også i de såkaldte "trivselstimer". Jeg fik et stærkt indtryk af, at skolens formålsparagraf, der udtrykker det mål at udvikle eleverne til sociale, selvstændigt tænkende og harmoniske mennesker, tages alvorligt - og næsten fungerer som en praktisk manual for arbejdet med børnene. Der henvises i øvrigt til skolens pjec: "Indskoling og SFO på Rander Realskole". Den 7. februar 2019 fik jeg lejlighed til at tale med afdelingslederen for SFO. Han kunne i et og alt bekræfte, hvad afdelingslederen for indskolingen ved mødet i november 2018 havde orienteret om: - et tæt og velfungerende samarbejde mellem SFO'en og skolen. Afdelingslederen kom med flere eksempler herpå. Desuden talte vi om "før-skole-ordningen" (de nye børn til 0. klasse starter alle i marts måned). Jeg konstaterede, at SFO'en fungerer i fin overensstemmelse med skolen. Der er en rød tråd, og samarbejdet fungerer fint. Skolens værdier (også dem fra vedtægterne!) mærkes. Jeg fik desuden fremvist SFO-ordningens gode og funktionelle rammer.

Ved tilsynsbesøget den 14.11.18 redegjorde skolelederen efter dagens besøg i klasserne (jf. igen de tre fagområder) meget detaljeret og grundigt om, hvordan skolen forholdt sig "i teori og praksis" til de to kerneområder: "Frihed og folkestyre" & "Elevernes alsidige personlige udvikling". Indtryk mv. fra denne gennemgang og fra besøgene i klasserne vil i en vis udstrækning være beskrevet under de respektive afsnit/rammer, som denne erklæring er styret af og skal holdes indenfor. Møde med ledelsen 25.03.19 med årgennemgang og planlægning vedr. skolekredsmøde/tilsynsførende. Desuden indledende forberedelser vedr.19/20-tilsyn mht. fokuspunkter.

3 Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

Uddybning

Undervisningssproget er i alle sammenhænge og fag dansk. Jeg har kun mødt dansktalende elever og lærere.

4 Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Mine besøg i klasserne har givet mig klare og valide indikationer, der på alle områder underbygger, at konklusionerne vedr. "stå-mål-med"-kravenes opfyldelse kan anføres med stor sikkerhed og uden forbehold. Konklusionerne er desuden funderet i flere samtaler med skolelederen, hvor dagens indtryk er blevet vendt. Det konstateres, at skolen følger folkeskolens Fælles Mål i alle fag – dog findes der et par specielle fagkombinationer: SHK (samfundsfag, historie og kristendom) og Værksted og Design (billedkunst, sløjd og håndarbejde). Jeg er ikke i tvivl om, at Fælles Mål også på disse områder følges, og at kravene opfyldes. Der arbejdes med læringsmålsstyret undervisning, hvorved det sikres, at eleverne når målene. Samtidig er det overkommeligt for forældrene at få et sikkert overblik over de enkelte fags indhold. Mit indtryk af en faglig og effektiv skole konsolideres. Såvel internt som eksternt opstillede mål (for-)følges, og kravene – hele vejen op til slutmålsniveau – opfyldes ubetinget. Dette underbygges også af elevernes standpunktskarakterer og ved et nærmere kig på skolens omfattende evalueringssystemer (jf. senere punkt).

I oktober 18 har jeg overværet dansktimer på 8. og 10. klassetrin og i februar 19 på 5. klassetrin. Der blev henholdsvis arbejdet med billedanalyse (Skovgaard's "Bøgeskov"), en novelle af Tove Ditlevsen og "Krageungen". I alle timer et godt undervisningsmiljø og fin deltagelse!

Ved min deltagelse i mødet i fagudvalget for Samfundsfag, Historie og Kristendom (14/10-18) konstaterede jeg hos lærerne et meget stort engagement. Specifikt drøftedes initiativer om et samarbejde med andre private og offentlige skoler og med inddragelse af læringskonsulenter. Man ville invitere til et møde (konference) om fagenes forhold og vilkår. Karaktergivningen skal være så retfærdig og så lidt tilfældig som muligt. I forbindelse med censorater og lignende opleves der for mange "tilfældigheder". Lærerne ville medvirke til en bedre organisering af prøverne på alle skoler - og herunder en (fælles) bedre forståelse for kilderne (forberedelsen hertil) m.m. Internt på skolen drøftes det, om SHK stadigvæk skulle eksistere i den "samlæste" sammenhæng. Nogle mente, at nu, hvor der ikke længere var "fællesprøve", ville det være oplagt at gå tilbage til den velkendte fagdeling i S, H og K. Denne debat om fagenes "samlæsning" vil blive fortsat over året. Det blev også nævnt, at lærergruppen var meget skuffet over, at det arbejde, den havde lagt i evalueringen af fællesprøven, åbenbart ikke skulle anvendes.

Ministeriets prøveafdeling havde gjort det til et krav, at man skulle medvirke til en evaluering, hvis man ville indgå i prøveforsøget. Men hen over hovedet på lærerne var fællesprøven nu afskaffet, uden at lærerne og deres evaluering var inddraget i beslutningen.

Jeg overværede en særdeles engageret drøftelse med mange interessante læseplansovervejere. Faggruppen er særdeles opmærksom på, at selv om det hedder fællesfaget SHK, er lærerne forpligtet på, at de specifikke mål inden for alle fagene skal nås. Gør I så det? spurgte jeg. Faggruppen reagerede overbevisende - efter kort at have gennemgået fagenes målsætninger m.v. – ved at fastslå, at lærerne fik ALLE PINDE MED I BÅDE S, H og K! På mødet drøftedes også foredragsarrangementer, indhold til undervisning vedr. folketingsvalget 2019, ny evaluering af læseplan, faguge og endelig oplæg til, hvordan det ideelle gruppearbejde kunne etableres. Gruppearbejdet skal være en meningsfyldt integreret del af undervisningen - ikke en mere eller mindre tilfældig parallelaktivitet!

Med henvisning til ovenstående oplysnings af tilsynsbesøgene i klasserne inden for det humanistiske fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

5 Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

Uddybning

Har i 2018/19 haft tilsyn i faget matematik i en 2., 4., 8. & 10. klasse. I alle klasser "mærkes" det gode undervisningsmiljø og elevernes undervisningsparathed ved aktiv deltagelse. I 2. klasse er temaet "figurer". I det efterfølgende spisefrikvarter viste nogle elever deres seneste udgave af den selvfremstillede "MONSTERBOG, nr. 2". I 4. kl., som er nystartet, er det første halvår gået med "systematisk at føre dem op til niveau", som læreren udtrykker det. Ved slutningen af timen er der - i forbindelse med "uge 6"- gode snakker om etik på nettet og platforme. I 8. klasse er emnet koordinatsystemet og opgaveløsning ("problemregning"). Klassen er en "rigtig sportsklasse". Eleverne passer deres skole upåklageligt. Og samtidig deltager de fleste af eleverne i mange forskellige sportsgrene - nogle endda på "elitært" niveau. Fik lejlighed til at drøfte elevernes høje aktivitetsniveau med et par af drengene. Det var et imponerende program, de havde for en uge. Omkring 35 timer på skolen og idræt i foreningerne flere gange om ugen til kl. 18-20-stykker. Det kræver utrolig meget planlægning og engagement, hvis man skal kunne holde til et sådant aktivitetsniveau. Jeg fik indtrykket af, at de "elskede" det. I 10. klasse var emnet kombinatorik (Se endvidere bemærkninger under punktet "skolens samlede undervisningstilbud").

I skoleåret har jeg desuden haft tilsyn vedr. faget "naturfag" i en 6. og en 7. klasse. I den førstnævnte lavede eleverne forskellige oplæg og præsentationer om naturkatastrofer. I den anden klasse var der "uge 6"-tema (etik/dannelse). Eleverne prøvede af på hinanden, hvor tæt man kan gå/være på hinanden (i fysisk forstand) – uden at det bliver ubehageligt og krænkende. Det viste sig, at der ikke er forskel på drengenes og pigernes grænser!

Med henvisning til ovenstående oplysnings af tilsynsbesøgene i klasserne inden for det naturfaglige fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står

mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

6 Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

6.2 Uddybning

I november 18 overværede jeg i faget musik, at en 2. klasse indøvede en lille koncert med slaginstrumenter. Timen var blevet indledt med rytmelege og nogle gode sange.

Samme dag i en 4. klasse med idræt. Klassen havde lærerstuderende praktikanter på besøg. Praktikanterne forestod undervisningen. Sammen kunne lærer og undertegnede så stå og betragte/vurdere undervisningen. Praktikanten (og eleverne) gjorde det godt. Der var også tid til en snak med læreren, der er fagrepræsentant. Faget er i en rivende udvikling, som læreren beskrev som en bevægelse "fra at være et aktivitetsfag til at være et (rigtigt) læringsfag". For en tilsynsførende var det dejligt at høre, at lærerne på de obligatoriske fagudvalgsmøder drøfter fagets læseplan og fælles retningslinjer mm. Lærergruppen prioriterer i høj grad den didaktiske vidensdeling og drøfter nu i højere grad end tidligere "aktiviteternes formål". Den gensidige "vidensdeling" om også de praktiske forhold, gode "manerer" i sportshallen, fair play m.m. er efter min vurdering forbilledlig.

Derpå billedkunst i en 1. klasse, hvor læreren introducerer et tema om efterårsfarver. Eleverne "klipper og klistrer" til collager. Igen god arbejdsro og lydhøre/opmærksomme/høflige elever. Samtaledede med læreren, der er nyansat pr. 1. august 18 sammen med fire andre, om hvordan det er at være ny på Randers Realskole. Læreren fortalte, at det er en god skole at være ny på med en fin mentorordning. De nye lærere møder ved sommerferiens afslutning en dag før deres ældre kolleger. Taler med ledelsen og hinanden og "klædes på". De "nye" havde lige afholdt et møde med efterfølgende middag med hinanden, mentorerne og ledelsen. Læreren fremhævede, at "tydelige værdier, gode rutiner, en fast struktur, tradition og kultur" gjorde det lettere at være ny lærer på RR.

Med henvisning til ovenstående oplysningsbesøgene i klasserne inden for det praktisk/musiske fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

7.1 Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.2 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i dansk

Uddybningen af vurderingen af elevernes standpunkt i dansk, matematik, engelsk (og andre fag) bringes samlet i denne rubrik.

Historie og kristendom er prøvefag og følger folkeskolens målbeskrivelser, og elevernes standpunkter i disse fag er ikke vurderet særskilt. Jeg har i alle de klasser og fag, hvor jeg har overværet undervisningen, vurderet, at det faglige niveau er højt og mindst lever op til, hvad der almindeligvis kan forventes i folkeskolen. Denne vurdering underbygges desuden ved de oplevelser, jeg har haft i timerne, elevernes reaktioner, samtaler med elever og lærere samt elevernes arbejder. En vurdering af standpunkterne for de i overskriften nævnte og øvrige fag er desuden baseret i min stikprøvevise gennemgang af elevernes standpunktsprotokoller for indeværende skoleår. Jeg har gennemgået standpunkterne (1. termin, 18/19) for en 5. med 25, en 7. med 25 og en 9. klasse med 26 elever. Gennemgående vurderes det, at standpunkterne er meget tilfredsstillende – og sagtens kan "måle sig med folkeskolen". Det er for øvrigt interessant at konstatere, at elev- og lærervurderingerne vedr. standpunktet, arbejdsindsatsen og "det sociale" i langt de fleste tilfælde er meget sammenfaldende. Vurderingen underbygges i høj grad ved at se på skolens karakterer ved 9. klasses afgangsprøver 2018. Her er landsgennemsnittet for de bundne prøver 7, mens det for Randers Realskoles vedkommende er 7,7. Gennemsnittet i Randers Kommune er 6,6. Ser man på afgangskaraktererne med socioøkonomisk reference ville det forventelige snit være 7,4. Skolens elever klarer sig altså 0,3 karakterpoint bedre end forventeligt. Statistikken ansporer skolen til en konstant og fortsat fokusering på udvikling af fagligheden. Herom vidner også de mange udviklingsinitiativer og -tiltag, som skolen løbende igangsætter.

I undervisningsministeriets statistik, som for øvrigt også på andre områder giver et godt indtryk af, hvordan Randers Realskole "præsterer", opgøres det for skoleåret 2016/17, at 93,8 % af skolens elever ved skoleafslutningen (9. og 10. klassestrin) starter en ungdomsuddannelse. I kommunen er det 66,4 %, og landsgennemsnittet er 82,9 %. Som det også blev nævnt i redegørelsen for 2017/18 er det i realiteten 100 %. Således viser skolens egne tal pr. april 2019, at fra 9. kl. fortsætter 43,5 % i gymnasiale uddannelser og 1 % på erhvervsuddannelserne og 55,6 % i andre uddannelser. Fra 10. klasse er procenttallene 82,5 på gymnasieuddannelserne, 17,4 på erhvervsuddannelserne og 0 på andre uddannelser. Skolen fremhæver, at der fra 10. klasse sammenlignet med sidste år er tre gange så mange, der har valgt en erhvervsuddannelse, og at det er et udtryk for skolens 10. klassekoncept. Det er den tilsynsførende overbevist om – bl.a. gennem indtryk ved tilsynsbesøget på skolens 10. klassecenter, hvor der er etableret en meget effektiv "brobygning". (Jf. i øvrigt senere omtale). Det bemærkes i øvrigt, at hele 39,5 % af den aktuelle 9. klasse-årgang fortsætter i skolens eget 10. klassecenter. Så man kan vanskeligt – også i denne forstand – tale om skoletrætte elever på Randers Realskole. De bliver!

Igen henvises til skolens hjemmeside, hvor man kan finde statistikken vedrørende de unges uddannelses- og erhvervsvalg i perioden 1999 - 2019. Oversigten kan give anledning til mange spændende og relevante refleksioner vedrørende skoleungdommens uddannelsesvalg gennem de seneste 20 år.

7.3 Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.4 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i matematik

Se "dansktribrikken".

7.5 Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.6 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i engelsk

Se "danskrubrikken".

7.7 Fører skolen til prøve i historie?

Ja

7.9.1 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i historie

Se "danskrubrikken".

8 Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

8.1 Uddybning

Jeg har ved tilsynet i alle klasser/sammenhænge dannet mig et indtryk af det anvendte undervisningsmateriale m.v. Sidste år fik jeg udleveret en meget fyldestgørende opstilling af skolens fagportaler/digitale uv-materialer (over 100 "titler"), engangsmaterialer og grundbøger (taskebøger og klassesæt). Jeg har konstateret, at skolebiblioteket har en høj standard og er meget veludstyret. Der er igen i 2019 afsat 110.000 kr. til nyindkøb til samlingen. Materialerne og skolens IT-udstyr (og anvendelsen af dette) er helt "up to date". Det samlede budget for uv-materialer udgør i skoleåret ca. 2,5 mio. kr.

Jeg har i indeværende år haft et større fokus på 10. klasses-undervisningen. Skolen opfylder tydeligvis kravet til undervisningen sådan, som det er fordret i Friskolelovens § 1, stk. 3 med henvisning til folkeskolelovens § 19 c. Den 1/10-18 fremviste afdelingslederen skolens 10. kl.-Center på Tradium. Jeg besøgte et par klasser (da, ma) og konstaterede en effektiv og engageret undervisning i et spændende undervisningsmiljø. Også her opfyldes skolens høje faglige målsætninger. 10. kl.-centeret er som nævnt placeret i Tradium, som ligger i kort afstand fra "hovedskolen". Ved placeringen og ved et tæt samarbejde med Tradium har skolen ønsket at skabe en større sammenhæng og et mere forpligtende samarbejde med de aftagende ungdomsuddannelses tilbud. Som skolen formulerer det: "Medens andre taler om "brobygning", er vi nærmest "landfaste". Vores 10. klasse er ikke en afslutning på grundskolen. Det er en start på ungdomsuddannelserne"! (jf. nærmere omtale på skolens hjemmeside). Kan man så "mærke" grundskolen/RR og dens værdier, og er der en effekt af placeringen og det tætte samarbejde. Jeg fik et klart indtryk af en "landfast" brobygning. Flere elever fra de seks 10.-klasser kunne fortælle, at de her i 10. tydeligt havde mærket den stærke faglighed med et større engagement fra både lærer- og elevside. De skulle - og havde også lyst til det - "bestille noget mere nu". Og eleverne, der kom fra 9.-klasserne på RR, satte pris på det tydelige "aftryk" af RR-kultur, tradition og værdier, som man også på Tradium kunne mærke. Alle gav udtryk for, at sammenhængen gav mange fordele - med hensyn til socialitet, kammeratskab og undervisningsmæssige aktiviteter. Tre af klasserne er "almene", de andre tre er såkaldte "sportsklasser". Faget idræt er her omdrejningspunktet (også for eliteudøvere på "EliteSportCollege) og giver grundlaget for et

spændende og udviklende skoleår, som danner det bedst tænkelige grundlag for at træffe dette vanskelige "uddannelsesvalg" - og at gennemføre det. Mine indtryk fra 10. klasserne giver mig ved siden af tilsynet med 0.-9. klasserne et "dokumenteret" grundlag for uden forbehold at kunne godtgøre, at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står "mål" med folkeskolens - og i det hele taget på en overbevisende måde forbereder eleverne ift. alle ungdomsuddannelser og valget af disse. Lidt populært udtrykt: Det er ikke STX det hele - og det skal det heller ikke være. "Alle elever skal være så dygtige som muligt"!

Mht. arbejdet med elevernes alsidige personlige udvikling (EAU) - herunder om mulighed for fællesskab og samvær med andre – og også andre udenfor skolen - henviser skolelederen til "by-samarbejdet". Det handler ikke kun om RR, men om hele byen. Undertegnede har i flere sammenhænge (også i fag og timer) set eksempler på et godt samarbejde med flere af byens virksomheder. I den forbindelse nævnes specielt arbejdet med CSR-bæredygtighed (Corporate Social Responsibility), hvor skolen for øvrigt i juni 2018 modtog en pris for den måde, som skolen varetager sit ansvar overfor elever og lærere på, samt mere konkret for skolens indsats for at være med til at skabe et rummeligt arbejdsmarked i Randers Kommune. Som et konkret udtryk for "CSR" er det også på sin plads at nævne, at RR anvender mere end 1 % af sit tilskud til yderligere tilskud til transport og fripladser.

9 Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

Uddybning

Alt, hvad begreberne "frihed og folkestyre" måtte indbefatte i en undervisnings- og skolesammenhæng, er en meget implicit del af RR's værdier, sådan som de kommer til udtryk dagligt og ved festlige lejligheder (traditionerne). I skolens formålsparagraf hedder det bl.a., at "(skolen søger).. at lære (eleverne) at vise respekt for andres egenart og personlige værdighed ...og at give dem frihed til at udvikle sig til selvstændige og harmoniske mennesker". Skolen "søger" ikke bare, den gør det! Skolelederen supplerer med følgende udsagn: "Blandt aktiviteter udover eller ved siden af og i fagene vil jeg nævne morgensamlingerne, hvor eleverne selv er med til delvis at planlægge og gennemføre programmet - og der er ofte "dannelsepunkter" på dagsorden. På klasselærerdagene/klassens dag fylder "trivsel og læring" ofte meget.

Oplistingen vedr. dette punkt og eksempler på opfyldelsen af de demokratiske fordringer ville være nærmest uendelig. Vil her blot henvise til det nye fag på 1.- 2. klassetrin: "Medborgerskab" og på 0. – 10. klassetrin: "Tema Trivsel". Endelig vil jeg i denne sammenhæng nævne faget "skills" på 5.og 6. klassetrin, hvor især delemnet "personlig udvikling" i høj grad tilgodeser elevernes alsidige og personlige udvikling. Man finder en fint dækkende beskrivelse af fagene på hjemmesiden.

Samarbejdskulturen mellem lærerne indbyrdes og mellem lærere og elever betyder også meget for EAU. I den forbindelse vil jeg gerne henvise til skolens undervisningsmiljø-vurdering, der sammen med den opfølgende handleplan i høj grad prioriterer betydningen af EAU. Også her er en henvisning til skolens hjemmeside relevant.

9.1 Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

Uddybning

I dagligdagen utallige tegn herpå. Flere af dem er allerede omtalt. På elevrådsmødet den 1. oktober 18 talte eleverne også herom. Desuden talte eleverne om "den digitale dannelse" - her især om mobiltelefonernes "rolle" på skolen (mobiltelefoner er "forbudt" i skoletiden, det synes langt de fleste er fint).

Skolens samtalemodel udgør en meget vigtig del af skolens meget omfattende evalueringssystem, der bl.a. omtaltes i tilsynserklæringen fra 2017/18. Her er "Frihed og Folkestyre" et væsentligt fokuspunkt. Evalueringen er som bekendt en gennemstruktureret og integreret del af den daglige undervisningsvirksomhed fra 0. til 10. klasse. Endelig og egentlig meget sammenfattende for skolens arbejde indenfor dette kerneområde vil jeg fremhæve skolens anti-mobbestrategi, som man kan finde beskrevet på skolens hjemmeside. Med udgangspunkt i skolens værdier (værdigrundlag og menneskesyn) mener skolen, at der hermed sikres "... en tryk og god ramme omkring eleverne". Det kan skolen med god ret mene. Igen: Der er hold i ordene – det er "de facto"! Det har jeg som tilsynsførende konstateret utallige gange. Overskrifterne i den beskrevne anti-mobbestrategi (se endvidere hjemmesiden) giver et indtryk af det stærke engagement på området. Jeg nævner her nogle få:

Hvad forstår vi ved trivsel? Hvad forstår vi ved mobning? Hvad gør vi for at forebygge mobning? Et tæt og forpligtende forældresamarbejde.

Ressourcemedarbejder. Trivselsdage. Opfølgning på nye elever. Arrangementer på tværs af klasserne. Teammøder – sygesamtaler – evaluering m.m. Masser af muligheder, få regler, men et afgørende ansvar.

Udover indholdet i undervisningen og målene/læseplanerne kan der gives adskillige eksempler på, hvordan skolen i dens faktiske virke lever op til friheds- og folkestyrekravet. Et enkelt eksempel kunne være "Ung i Valg"/"Ungerådet" i Randers Kommune.

9.2 Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

Uddybning

Hjemmesiden indeholder flere artikler og beskrivelser herom. Jf. også min deltagelse i og indtryk fra SHK-fagudvalget. Desuden har jeg deltaget i flere arrangementer i denne "genre". Endelig har jeg især i faget historie og samfundsfag (SHK) overværet flere fine bidrag hertil.

9.3 Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

Uddybning

Ved samtaler med ledelse, lærere og elever har jeg fået fremført utallige vidnesbyrd for, at kønsligestillingen er et område, der omhandles meget seriøst. Jeg har ikke set andet, end at ligestilling på dette område (og for øvrigt også mht. race og tro) er en fuldblyndet realitet. Jeg ser ikke diskriminerende adfærd eller ytringer i nogen sammenhænge overhovedet. På et elevrådsmøde fik jeg lejlighed til at spørge til elevernes opfattelse af, hvordan samarbejdet og relationen var mellem lærerne og eleverne. Eleverne kunne bekræfte dét, jeg har overværet: en fin "tone" i dialogen, lydhøre og engagerede lærere, der seriøst ville - kort formuleret - deres elever det bedste. "Man kan altid komme til læreren og få klaret egne eller klassens problemer. Eleverne udtrykte, at de ikke så

nogen problemer eller mærkede noget forkert mht. ligestilling ift. køn, race og tro. "Og vi er meget trygge ved", udtalte de samstemmende, "at skulle "noget sådant" dukke op, ville lærerne hurtigt og effektivt tage sig af det".

10 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

10.1 Uddybning

Tilsynsførende deltog den 1. oktober i et elevrådsmøde med deltagelse af ca. 30 elever fra 4.-9. klassetrin og et par "kontaktlærere". Mødet blev ledet af et fire-mands forretningsudvalg og afviklet på fineste vis (god ro, dejlig debatkultur, alle blev hørt). Der blev besluttet flere indstillinger m.v. til skolens ledelse om boldbanens/sportshallens anvendelse i frikvartererne. Det var tydeligt, at eleverne ønskede retfærdige "løsninger", hvor der blev taget hensyn til alle: store og små samt vist forståelse for, at også særinteresser i et vist omfang kunne tilgodeses. Eleverne udviste beherskelse af gode møde- og samtale-teknikker. Men det var ikke kun det "formelle" demokrati, man beherskede. Undertegnede mødte mange eksempler på "demokratisk dannelse og dialog" - herunder den digitale. Disse indtryk er omtalt andre steder i erklæringen.

11 Er skolens elever blevet opfordret af skolens leder til at danne elevråd eller på anden demokratisk måde varetage deres fælles interesser vedrørende skolen? (jf. friskoleloven § 1, stk. 4)?

11.1 Uddybning

12. Donationer

Har skolen i det foregående kalenderår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusiv moms fra samme donator?

Nej

12.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusiv moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusiv moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
------	---------	----------------

12.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusiv moms.

0,00 kr.

13. Tilsynets sammenfatning

Mit tilsyn i skoleåret 2018/19 har igen vist mig, at RR driftsmæssigt, økonomisk og - i sammenhæng med tilsynets opgave væsentligst - pædagogisk er i fin form. Bygninger og faglokaler er velegnede til formålet og veludstyret. Det fysiske undervisningsmiljø - naturligvis understøttet af et godt arbejdsmiljø for personalet – er helt i top, og ved det nye skoleårs start vil et helt nye "faghus" blive taget i brug. Det vil blive spændende at følge, hvordan dette vil indvirke på den pædagogiske udvikling for skolen.

Undervisningsmiljøet kan man for øvrigt se meget mere om på skolens hjemmeside. Her finder man også en handleplan (dateret december 2017) desangående. På hjemmesiden finder man også skolens egen evaluering af det samlede undervisningstilbud for perioden 2017-19 (jf. Friskolelovens § 1 b, stk. 3). Endelig finder man også på dette sted Undervisningsministeriets "Fælles Mål" med tilhørende læseplaner, undervisningsvejledninger mv. Randers Realskole følger disse mål – og mere til, vil jeg tilføje. RR skal stå på mål med, hvad der kræves i folkeskolen. Ved min (tilsyns-)gang på skolen har jeg konstateret, at de opstillede "handleplaner" følges, og det gør tilsvarende de faglige mål også overbevisende, hvilket jeg håber, denne erklæring har redegjort tydeligt for.

Det er en stor hjælp ift. min bundne tilsynsopgave, at skolen – bl.a. gennem hjemmesiden – er så åben omkring sin virksomhed. Skolen opfylder til fulde bestemmelsen i "Lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne". Jeg noterer mig i det hele taget en meget anerkendelsesværdig og konsekvent "skriftlighed" og dokumentation omkring alle relevante forhold. Skolens evalueringssindsats er ligeledes af en meget høj standard. Evalueringen har stort fokus på de tre væsentligste områder vedr. den alsidige udvikling: Elevens lyst til at lære (trivsel, motivation m.m.), elevens mulighed for at lære (differentiering) og elevens mulighed for at lære sammen med andre (samvær og fællesskab). Den enkelte elevs udvikling følges nøje gennem en struktureret og løbende evaluering, der sker gennem anvendelsen af et digitalt og dialogbaseret system, der danner grundlaget for bl.a. to årlige skole-hjem-samtaler på alle klassetrin.

Jeg har i dette skoleår specifikt set nærmere på specialundervisningen og projektet "innovation og dannelse". Disse områder omtales under dette punkt – bl.a. fordi jeg mener, at omtalen her vil give et ganske godt bidrag til "sammenfattet" indtryk af Randers Realskole.

I forbindelse med tilsynet på skolen den 07.02.19 mødtes jeg først med skolens udviklingschef og en lærer med ansvar for skolens arbejde med innovation. Generelt er det et udtryk for skolens meget bevidste satsning på hele udviklingsområdet, at der er afsat ressourcer hertil – ovenikøbet med afsat tid til en specifik udvikling og ledelse på området. For ca. 2½ år siden påbegyndtes projektet "Innovation og dannelse". Man begyndte med at uddanne lærerne. Hvorfor nu det? Alle "målinger" viser, at eleverne er fagligt dygtige, men er det måske mest et udtryk for, at de er gode til at reproducere? Skolens svar er – noget forenklet udtrykt – at innovation, udvikling og dannelse hænger sammen, og faglighed og kreativitet bør være to sider af samme sag! Det fordrer ændringer i såvel læseplaner som arbejdsformer, organisation og adfærd i videste forstand. Derfor skal eleverne (og lærerne!) udfordres til at gå ind i processer, de ikke kender. I første omgang kan dette medføre en vis frustration, men innovation og kreativitet er "noget, du kan lære". Metoden/organiseringen af indsatsen har indtil nu været kurser

og forskellige projekter med eleverne. Elevdeltagelsen og resultaterne i forbindelse med projekterne har været overvældende fin(e). Og det er ikke kun skolens egen opfattelse. Det positive indtryk forstærkes ved mange eksterne aktørers tilbagemeldinger. Nu er man klar til næste fase, hvor "innovationen skal ind i fagene". Projektarbejdsformen vil blive videreført, men fremadrettet fokuseres på en praksis-faglighed i den almindelige undervisning i alle fag. Som tilsynsførende vil jeg nævne, at jeg ved tilsynsbesøgene har mødt mange eksempler på, at man er godt på vej med den store satsning. Jeg har tidligere omtalt nogle meget kreative projekter i faget "værksted og design". Og fra det aktuelle år kan jeg blandt mange nævne innovationsprojekter som "Let rumpen og gør en forskel" (8. klassetrin) og "Randers frem i tiden" (10. klassetrin). Skolen har også modtaget en del priser og præmier i forbindelse med forskellige projekter ud af huset.

Den 7. feb. havde jeg mulighed for at drøfte skolens specialundervisning med to lærere (vejledere). Det dokumenteres af de meget dedikerede og engagerede lærere, at skolen klart opfylder den bundne opgave at sikre, at alle elever med et defineret behov herfor får en kvalificeret specialundervisning, specialpædagogisk bistand og/eller anden støtte. Der går ca. 50 flersprogede børn på skolen. Der er meget fokus på, at kvalifikationer/kompetencerne er til stede og ajourføres. I indeværende år oprettes "matematikvejlederfunktion". Et omfattende testsystem sikrer, at alle elever med behov identificeres. Det er mit indtryk, at organiseringen er meget velfungerende. Omregnet til fuldtidsstillinger vil jeg anslå, at 5-7 lærere underviser på området. Hertil kommer forskellige mindre ordninger som eksempelvis sorg-, skilsmisse- og screeningsgrupper. Endelig er det mit indtryk, at dette specifikke område tildeles materialer og udstyr i øvrigt på et ganske pænt niveau. Det bemærkes, at al specialundervisning o.l. udelukkende er finansieret af skolen selv. Der søges ingen specifikke tilskud fra Undervisningsministeriet. Evalueringssystemerne i forhold til elevernes udbytte og ift. skolens virksomhed og resultater på området er omfattende. Er der noget, I er knap så tilfredse med? spørger jeg. Ja, det ville være godt, hvis vi kom endnu mere ud i klasserne, og så skal læsningen i alle fag udbygges! Og omvendt spørger jeg igen: Hvad er I tilfredse med? Forsigtigt svarer lærerne: Vi mærker tydeligt – og det letter vores arbejde – at eleverne stort set alle er undervisningsparate. Motiverede. Og vi lærere betragtes af elever og forældre som autoriteter. Det giver tryghed i vort arbejde, og det giver tryghed for børnene - også dem, der har det lidt sværere med det ene eller det andet.

Alle på skolen udstråler et stort engagement og en herlig virkelyst. Børn og voksne er glade. Man mærker livsmod på RR - fx når en lærer nærmest trækker eller skubber mig ind i en klasse for at vise det seneste projekt frem, eller når jeg hører de nyeste planer for "Innovation og Dannelse".

Her i maj 2019 ved afslutningen af årets tilsyn er det dejligt igen at kunne konstatere, at skolens ledelse, lærere og andet personale samt børn og unge har givet mig optimale vilkår for tilsynet. Det vil jeg gerne takke alle på Randers Realskole for.